

**Centar za regionalne aktivnosti
Programa prioritetnih akcija**

Godišnji program rada za 2025. godinu

SADRŽAJ

1. UVOD
2. OSNOVNI CILJEVI U 2025. GODINI
3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2025. GODINI
4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA

1. UVOD

Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (PAP/RAC) sastavni je dio Mediteranskoga akcijskog plana (MAP) Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP). Iako od 1977. godine djeluje kao jedan od UNEP/MAP-ovih centara, PAP/RAC je nacionalna institucija kojoj su povjerena sredstva i mandat za provedbu određenog broja UNEP/MAP-ovih aktivnosti, u skladu s obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Mediterana (Barcelonska konvencija).

Temeljem odluke o programu i radu UNEP/MAP-a donesene na 22. konferenciji Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije (Portorož, Slovenija, 5.-8. prosinca 2023.), nastavlja se uloga Centra u dijelu provedbe aktivnosti UNEP/MAP-a koje se odnose na pružanje tehničke pomoći zemljama u provedbi Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Mediterana (Protokol IUOP).

Sukladno Protokolu, aktivnosti Centra pridonose zaštiti i promidžbi mediteranskog okoliša, te jačaju nacionalne i lokalne kapacitete za integralno planiranje u obalnim područjima. Prenošenje znanja i iskustava prikupljenih djelovanjem Centra vrši se izdavanjem metodoloških dokumenata, organiziranjem seminara, radionica i stručnih sastanaka, internetskih tečajeva, promotivnih aktivnosti u okviru proslava „Mediteranskog dana obale“, web-stranica, itd.

Rad Centra karakterizira integralni pristup rješavanju složenih problema u obalnim područjima, a provode ga multidisciplinarni timovi eksperata, u suradnji s lokalnim institucijama i dionicima. Program rada u 2025. godini kao svoje osnovne sastavnice ima:

- pripremu i provedbu UNEP/MAP-ova Programa upravljanja obalnim područjem (CAMP) i Obalnih planova;
- aktivnosti koje se odnose na praćenje stanja i planiranje namjene mora, kao integralnog dijela obalnog područja prema definiciji iz Protokola;
- integraciju klimatskih promjena u procese planiranja obalnim područjima;
- provedbu aktivnosti jačanja svijesti i kapaciteta za IUOP.

2. OSNOVNI CILJEVI U 2025. GODINI

Temeljem predloženog programa rada, ciljevi Centra za navedeno razdoblje su sljedeći:

1. Provedba Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima (IUOP) na regionalnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini;
2. Jačanje kapaciteta ugovornih stranaka Barcelonske konvencije za učinkovito korištenje politika, instrumenata, alata i procesa IUOP-a, s fokusom na planiranje morskog dijela obalnog područja, interakcije kopno-more i adaptaciju na klimatske promjene;
3. Promidžba Protokola i jačanje vidljivosti Centra kao dijela sustava Barcelonske konvencije.

3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2025. GODINI

3.1 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz Mediteranskog namjenskog fonda (MTF) i drugih UNEP-ovih izvora

Aktivnosti financirane iz MTF-a i drugih UNEP-ovih izvora (u ovom slučaju, Globalnog fonda za okoliš - GEF) spadaju u tzv. „redovni program“ Centra i odobrene su na Konferenciji ugovornih stranaka Barcelonske

konvencije. Program rada cjelokupnog UNEP/MAP-a organiziran je tematski, a aktivnosti Centra u 2025. godini spadaju u pet velikih programa Srednjoročne strategije UNEP/MAP-a za razdoblje 2022-2027:

Program 3: Jačanje otpornosti na klimatske promjene

Program 4: Održivo korištenje obalnih i morskih resursa, uključujući cirkularnu i „plavu“ ekonomiju

Program 5: Upravljanje i koordinacija („governance“)

Program 6: Zajednička vizija mediteranske obale i mora

Program 7: Jačanje svijesti, edukacija i komunikacija

Većina aktivnosti koje će se realizirati u 2025. godini naslanjaju se i predstavljaju nastavak aktivnosti započetih u 2024. godini, kako je i predviđeno dvogodišnjim programom rada UNEP/MAP-a za 2024.-2025. godinu, usvojenim na 23. konferenciji Ugovornih stranaka u prosincu 2023. godine u Portorožu. Tijekom 2025. godine izradit će se, u suradnji s Koordinacijskom jedinicom i zemljama potpisnicama, dvogodišnji plan i program rada za 2026-2027.

U sklopu Programa 3 predviđen je:

- Dovršetak obalnih planova započetih sredinom 2022.g. za područja Boke Kotorske u Crnoj Gori i regije Tanger -Tétouan - Al Hoceima u Maroku, s naglaskom na rizike koje donose klimatske promjene. Po završetku izrade, zemljama će se pružati podrška do završetka projekta u realizaciji dogovorenih prioritarnih mjera.
- Izrada Smjernica za pripremu Obalnih planova za jačanje otpornosti i održivosti.

U sklopu Programa 4 predviđene su aktivnosti:

- Izrada nacionalne strategije upravljanja obalnim područjima Libanona te prijedloga Zakona o integralnom upravljanju obalnim područjima za Libanon;
- Izrada programskog zadatka i prijedloga Ugovora za dva nova CAMP projekta, na Malti i u Turskoj, te dovršetak studije izvedivosti za CAMP Malta;
- Pomoć zemljama u izradi podloga za prostorno planiranje mora(MSP) (Albanija i Tunis);
- Izrada programskog dokumenta za MSP u sklopu Barcelonske konvencije;
- Organiziranje sastanaka radne grupe za MSP.

U sklopu Programa 5 predviđene su aktivnosti:

- Uspostava međuresornih koordinacijskih mehanizama u Libanonu i Tunisu;
- Redovno ažuriranje online tečaja MedOpen i održavanje naprednog tečaja na engleskom ili francuskom jeziku;
- Organizacija regionalnog sastanka s ciljem prezentacije pravne studije za integraciju prekograničnih EIA/SEA u sustav Barcelonske konvencije, predviđenog u veljači 2025. u Ateni.

U sklopu Programa 6 predviđene su aktivnosti:

- Provedba Integralnog programa monitoringa i procjene stanja okoliša (IMAP) u dijelu koji se odnosi na obalne pokazatelje: podrška u pripremi nacionalnih IMAP-a u zemljama koje su uključene u EcAp MED PLUS projekt, posebice u Libanonu i Maroku u kojima po novom modelu, sve aktivnosti koordinira PAP/RAC.

- Organizacija koordinacijskih sastanaka za „obalni“ klaster IMAP pokazatelja (tzv. CORMON sastanci). CORMON sastanak za Hidrografiju i obalne ekosustave i resurse, kojeg koordinira PAP/RAC, planiran je za travanj 2025. godine.

U sklopu Programa 7 predviđene su aktivnosti:

- Organizacija regionalne proslave Mediteranskog dana obale u Tunisu, kroz zajedničku provedbu aktivnosti u GEF projektu, te kroz MTF;
- U skladu s financijskim mogućnostima i raspoloživim ljudskim kapacitetima, sudjelovanje u pripremi i provedbi lokalnih proslava Dana obale;
- Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i sastancima organiziranim od strane ugovornih stranaka Barcelonske konvencije, kao odgovor na dobivene pozive, a po preporuci UNEP/MAP koordinatorice i u skladu s programom rada UNEP/MAP-a;
- Redovno održavanje i ažuriranje stranica koje podržavaju platformu IUOP-a.

3.2 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz EU fondova

Aktivnosti koje se financiraju iz EU fondova spadaju u tzv. „vanjske aktivnosti“ koje prate i dopunjuju „redovan program“ i koje se ugovaraju i provode u suradnji s ugovornim strankama Barcelonske konvencije. Aktivnosti koje su odobrene prije usvajanja plana rada na Konferenciji ugovornih stranaka prikazuju se u planu rada i budžetu UNEP/MAP-a.

U kolovozu 2025. završava se realizacija HORIZON2020 projekta MSP4BIO čiji je cilj jačanje kapaciteta za znanstveno utemeljeno planiranje namjena mora i zaštitu biološke raznolikosti kroz mrežu morskih zaštićenih područja na Mediteranu, u Crnom moru, na Baltiku i Atlantiku. Sudjelovanje u provedbi pilot projekata za SEADITO (Horizon) projekt.

U 2025. godini nastavlja se realizacija HORIZON2020 projekta DESIRMED; kojem je glavna tema primjena zelenih (Nature-based) rješenja u određenim područjima Mediterana. PAP/RAC djeluje kao dio klastera Splitsko-dalmatinske županije, i voditelj radnog paketa 3, kojemu je glavni zadatak replikacija (odnosno „upscaling“) odabranih rješenja.

U 2025. godini provodit će se MEDIGREEN (EMFAF) projekt. Cilj projekta je podrška provedbi MSP-a, u skladu s ciljevima Europskog zelenog plana (European Green Deal). U 2025.godini PAP/RAC će započeti s organizacijom aktivnosti vezanih uz promicanje MSP-a, usmjerenog na Europski zeleni plan, na mediteranskoj razini.

4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARIVANJE PLANIRANIH CILJEVA

Za provedbu navedenih aktivnosti potrebno je 1.354.439 € (detalji dostupni u dokumentu Financijski plan PAP/RAC-a za 2025. godinu). U aktivnosti će biti uključeni svi djelatnici Centra (10 djelatnika) te određeni broj vanjskih suradnika odgovarajućih kompetencija.